

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه (حجیت قیاس)

حجیت قیاس

جلسه ۳۸۷

استاد شفیعی

حجیت قیاس

ادعا شده قیاس از جمله امارات است که می توان با آن احکام را اثبات نمود. بعضی قیاس را برتر از اجماع دانسته و بعضی دیگر حتی آیات را با قیاس تاویل می کنند.

نظریات در مورد حجیت قیاس:

۱. امامیه و ظاهریه و حنابله قائل به عدم حجیت قیاس هستند.
۲. پیروان ابوحنیفه قائل به حجیت آن می باشند. ابوحنیفه اولین کسی بود که قیاس را بعنوان اماره مطرح کرده و توسعه داد، در عصر او عمل به قیاس رونق گرفت، شافعیه و مالکیه هم به آن اخذ

کردند.

دلیل روی آوردن به قیاس:

مخالفین، طریقی خلاف مسلک اهل بیت علیهم السلام اتخاذ کردند، پس به خاطر دوری از اهل بیت علیهم السلام، در علم به احکام، کم آوردند. پس اجتهاد به رای و استحسانات را برای قضا و افتاء درست کردند. تا جایی که رای و اجتهاد را در صورت مخالفت با نص هم، مقدم کردند.

تعریف قیاس

اثبات حکم در جایی (مقیس) به خاطر تصور ثبوت علتی (جامع) که آن علت موجب ثبوت آن حکم در جای دیگر شده است. اثبات حرمت برای بنگ به خاطر مست کردن، که آن مست کردن موجب ثبوت حرمت برای خمر شده است.